

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 94/10
Люксембург, 30 септември 2010 г.

Решение по дело C-104/09
Roca Álvarez/Sesa Start Espana ETT SA

Заетите по трудово правоотношение бащи имат право на тъй наречения отпуск за кърмене независимо от трудовия статут на майката на детето

Испанската правна уредба, съгласно която заетите по трудово правоотношение бащи нямат право да ползват този отпуск вместо майката на детето, освен ако и тя не работи по трудово правоотношение, въвежда необоснована дискриминация въз основа на пола

В Испания Статутът на работниците предвижда, че през първите девет месеца след раждането на детето майките, които работят по трудово правоотношение, имат право на тъй наречения отпуск за кърмене. Този отпуск им позволява да отсъстват от работа един път дневно за един час или два пъти дневно за половин час или пък да работят на намалено с половин час дневно работно време. Изрично е предвидено, че отпускът може да се ползва както от майката, така и от бащата, когато и двамата работят.

Г-н Roca Álvarez работи по трудово правоотношение за дружеството Sesa Start España ETT SA. Молбата му да ползва отпуск за кърмене е отхвърлена по съображението, че майката на детето не работи по трудово правоотношение, а е самостоятелно заето лице. Затова той оспорва решението на работодателя пред националните съдилища.

Компетентният съд — Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Върховен съд на област Галисия, Испания), посочва, че с развитието на националната правна уредба и съдебна практика вече е отпаднала връзката между този отпуск и биологичния факт на кърменето. Макар че е бил въведен през 1900 г., за да улесни майките да кърмят, от няколко години отпускът вече може да се предостави дори ако детето е на изкуствено хранене. Следователно трябва да се приеме, че този отпуск е просто време, посветено на детето, и начин за съгласуване на семейния и професионалния живот след края на отпуска по майчинство. Въпреки това, дори и днес бащата има право да ползва отпуска вместо майката само ако тя също работи по трудово правоотношение и на това основание има право на отпуск за кърмене.

При тези обстоятелства Съдът следва да се произнесе дали правото на отпуск за кърмене не би трябвало да бъде предоставено както на мъжете, така и на жените и дали ограничаването на това право само до заетите по трудово правоотношение жени и бащите на техните деца не представлява дискриминационна мярка, противоречаща на принципа на равно третиране на мъжете и жените, закрепен в директивите за прилагането на този принцип в областта на заетостта и професиите¹.

¹ Директива 76/207/ЕИО на Съвета от 9 февруари 1976 година относно прилагането на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до заетост, професионалната квалификация и развитие, и на условията на труд (ОВ L 39, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 164), изменена с Директива 2002/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 г. (ОВ L 269, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 143) и отменена с Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 година за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (преработена) (ОВ L 204, стр. 23; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 8, стр. 262).

С обявеното днес решение Съдът постановява, че тези директиви **не допускат национална мярка, която предвижда, че майките, които работят по трудово правоотношение, могат да ползват отпуск за кърмене, докато бащите, които работят по трудово правоотношение, не могат да ползват този отпуск, освен ако и майката на детето не е заета по трудово правоотношение.**

Всъщност в самото начало Съдът отбелязва, че доколкото води до изменение на работното време, този отпуск засяга условията на труд, във връзка с които директивите забраняват всяка дискриминация, основана на пола.

По-нататък Съдът констатира, че положението на двама работници, които са съответно баща и майка на малко дете, е сходно от гледна точка на нуждата да намалят дневното си работно време, за да се грижат за детето. Въпреки това, съгласно испанския Статут на работниците качеството на родител не е достатъчно, за да могат заетите по трудово правоотношение мъже да ползват отпуска, но е достатъчно за жените, които са заети по трудово правоотношение. По този начин **испанската правна уредба установява основана на пола разлика в третирането между заетите по трудово правоотношение майки и заетите по трудово правоотношение бащи.**

Накрая Съдът приема, че тази дискриминация **не може да бъде обоснована нито с някоя от целите за закрила на жената, нито с необходимостта от насърчаване на равенството във възможностите за мъжете и жените.**

От една страна, целта на този отпуск не е да осигури закрила за биологичното състояние на жената след бременността или за особените ѝ отношения с детето. Всъщност след като такъв отпуск може да ползва както бащата, така и майката, това означава, че храненето на детето и посветеното на него време могат да бъдат осигурени както от бащата, така и от майката и че в този смисъл отпускът се предоставя на работниците в качеството им на родители.

От друга страна, подобна правна уредба не води до премахване или ограничаване на фактическото неравенство, което може да съществува за жените в реалния обществен живот, нито пък има за цел да предотврати или компенсира неудобствата, които може да възникнат в професионалната им кариера.

Безспорно е, че тази мярка може да постави жените в по-благоприятно положение, позволявайки на заетите по трудово правоотношение майки да запазят работата си, като същевременно посвещават време на детето си. Този резултат е още по-силно проявен поради обстоятелството, че бащата може да ползва отпуска вместо майката, която няма да понесе отрицателни за работата си последици поради посветените грижи и внимание на детето.

Напротив, ако само заетата по трудово правоотношение майка е титуляр на правото на такъв отпуск, докато заетият по трудово правоотношение баща не може пряко да го ползва, това би затвърдило за в бъдеще традиционното разпределение на ролите между мъжете и жените, като запази второстепенната роля на мъжете при упражняването на родителските функции. Нещо повече, това би могло да принуди майките, които са самостоятелно заети лица като майката на детето на г-н Roca Álvarez, който няма право на такъв отпуск, да ограничат професионалната си дейност и да понасят сами тежестите след раждането на детето, без да могат да получат помощ от бащата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708